

Mária Kolíková
ministerka spravodlivosti
Slovenskej republiky

Bratislava, dňa 08 FEB. 2021
č. spisu: 02005/2021/10

Vážená zamestnankyňa súdu,
vážený zamestnanec súdu,

obraciam sa aj na Vás, pracovníkov justície či už vo výkone alebo v správe súdov, nakoľko aj Vás sa reforma súdnej mapy bezprostredne dotýka. Aj k Vám v súvislosti s reformou cítim rovnako veľkú zodpovednosť a záväzok ako k sudkyniam a sudcom. Verím, že týmto listom dokážem odstrániť väčšinu predsudkov, konšpirácií, zavádzajúcich informácií, či poloprávd, ktoré ste od 9. novembra 2020, kedy som prvýkrát predstavila reformu súdnej mapy, určite počuli v mnohých verziách, a že rovnako dokážem zodpovedať na Vaše doposiaľ nezodpovedané otázky a zmierniť, ak nie úplne rozptýliť, Vaše obavy. Aj naďalej som pripravená pokračovať v diskusii a rozhovoroch, naďalej odpovedám nielen na písomné stanoviská a listy, ktoré k reforme súdnej mapy dostávam a naďalej predstavujem reformu súdnej mapy aj osobne, ak som o to požiadana. Vzhľadom na uvedené, som pripravená zodpovedať aj Vaše otázky, ak mi budú zaslané.

Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky pod mojím vedením spustilo reformný proces slovenskej justície, ktorého hlavným cieľom je mať efektívne a kvalitné súdy. Súčasťou reformy justície je aj reorganizácia súdnej mapy, ktorej cieľom je zvýšiť dôveryhodnosť súdnictva, jeho výkon a kvalitu a zároveň zabezpečiť pre súdcov a zamestnancov súdov lepšie podmienky na prácu a rozhodovanie.

Mám záujem na predstavení a prediskutovaní návrhu reformy súdnej mapy, považujem to za kľúčové a nevyhnutné pre porozumenie princípov, cieľov a účelu navrhovaných zmien a pre úspešné zvládnutie realizácie reformy. Som preto otvorená rôznym formám diskusie a rozhovorov a neodmietam žiadnu požiadavku na odpoveď, stanovisko, či osobné stretnutie, ak to má pomôcť reforme justície a kvalite súdnej mapy ako celku. Za týmto účelom postupne odpovedám nielen na písomné stanoviská a listy, ktoré k reforme súdnej mapy dostávam, ale zapájam sa aj do predstavovania reformy súdnej mapy v rámci osobných stretnutí, ak som o to požiadana.

Reformný návrh súdnej mapy (zostručnené predstavenie návrhu reformy nájdete v prílohe 1) prihliada na zamestnancov súdov s plnou vážnosťou. Ministerstvo má záujem udržať v súdnej sústave kvalifikovaný justičný personál, ktorý je pre riadny výkon súdnictva nenahraditeľný.

Pri zväčšovaní súdnych obvodov **ministerstvo uprednostňuje zachovanie budov súčasných súdov v zlúčených súdnych obvodoch ako pracovísk mimo navrhovaných sídelných súdov**. Rozhodnutia o spôsobe využitia týchto pracovísk budú uskutočnené v spolupráci s predsedami nových súdnych obvodov. Budú závisieť napríklad od kapacity existujúcich budov a počtu súdcov rozdelených podľa jednotlivých špecializácií. Úlohou predsedov nových súdnych obvodov bude po diskusii so súdcami a justičným personálom vypracovať rozvrh práce a rozdeliť súdcov do špecializácií tak, aby na danom mieste bola situácia stabilizovaná. **Súčasné počty súdcov zostanú zachované. Počet justičného personálu viažuceho sa na miesto súdu tak ostane rovnako zachovaný.**

Inými slovami, ak sa legislatívou zmenou zriadia nové súdne obvody v roku 2021, **sieť súčasných všeobecných sídelných súdov a ich obvodov (54+8)** bude zachovaná **prinajmenšom do začiatku výkonu súdnictva v navrhovaných súdnych obvodoch**, t.j. do 30. júna 2022, dokedy ministerstvo v spolupráci s predsedom nového súdneho obvodu **rozhodne** o spôsobe efektívneho a účelného využitia pracovísk mimo sídelných súdov, a teda o ich trvalom zachovaní alebo zrušení. Od 01.07.2022 však zostane nadálej zachovaná pôvodná celá sieť budov súdov, avšak už v podobe siete nových sídelných súdov (30+3) a ich trvalých alebo dočasných pracovísk (budovy zrušených súdov) aj so súdcami, justičným personálom a materiálno-technickým zabezpečením. **Trvalé pracoviská zostanú nadálej súčasťou novej súdnej mapy aj po 01.07.2022. Dočasné pracoviská budú po 01.07.2022 zachované na prechodné obdobie, t.j. dovtedy, kým v sídelnom súde obvodu nebudú vytvorené podmienky pre riadny výkon súdnictva** (napr. rekonštrukciou, a pod.), ktoré by umožnili postupný presun súdcov a personálu do sídelného súdu a postupný zánik týchto pracovísk. **Návrh harmonogramu zmien v každom obvode bude vytvorený k 01.07.2022.**

Zachovanie siete nových sídelných súdov a pracovísk mimo sídel súdov je riešením pre stabilizáciu situácie v obvodoch a nedáva dôvod na odliv špecializovaného personálu a ani na obavy z cestovania. **Ministerstvo pripravuje tiež opatrenia na finančnú motiváciu súdcov a justičného personálu**, ktoré by na prechodné obdobie, tam kde sa to ukáže potrebné, formou finančných náhrad kompenzovali vplyvy reformy, napríklad náklady na dochádzku na miesto výkonu práce.

Viac podrobností k implementácii reformy súdnej mapy možno nájsť na webovom sídle ministerstva. Prehľad odkazov na konkrétné stránky a dokumenty je uvedený v prílohe 2.

Na záver by som si dovolila vyjadriť osobné presvedčenie, že návrh novej súdnej mapy považujem z pohľadu zvyšovania kvality a efektívnosti súdov v Slovenskej republike za dobrý pre každý navrhovaný obvod, pričom sme dôsledne analyzovali množstvo dát, kym sme novú súdnu mapu navrhli. Som pripravená vypočuť si akékoľvek priponienky. Zaujímajú ma vecné argumenty, aby sa aj v rámci diskusíí prípadne poukázalo na niečo, čo nebolo pri jej tvorbe zohľadnené.

Chcem Vás ubezpečiť, že pri návrhu novej súdnej mapy sme veľmi citlivо pristupovali k otázke udržania súčasného justičného personálu v systéme, zachovania kontinuity a zlepšenia podmienok na Vašu prácu. V otázke zlepšenia finančného ohodnotenia zamestnancov justície osobne podnikám kroky, ktoré by mali viesť k zlepšeniu platového ohodnotenia, ak by to umožnili rozpočtové možnosti, už v tomto rozpočtovom roku. V tejto súvislosti viedem rokovania s Ministerstvom financií SR.

Chcem Vás uistíť, že za Vás bojujem a že mám záujem udržať každého jedného kvalitného justičného zamestnanca v systéme a vytvoriť mu dôstojné podmienky na prácu, vrátane platových. Zmeny sa nedejú ľahko a ani rýchlo. Veľké zmeny si vyžadujú čas, trpezlivosť, toleranciu, otvorenosť, nadhľad a najmä vecnú diskusiu. Žiadna reforma v záujme vyšších cieľov pre dobro spoločnosti a jednotlivca nie je bezbolestná, ale urobím všetko preto, aby som jej realizáciu urobila pre Vás čo najmenej citeľnou.

Želám Vám všetko dobré!

S pozdravom

Mari Kolč

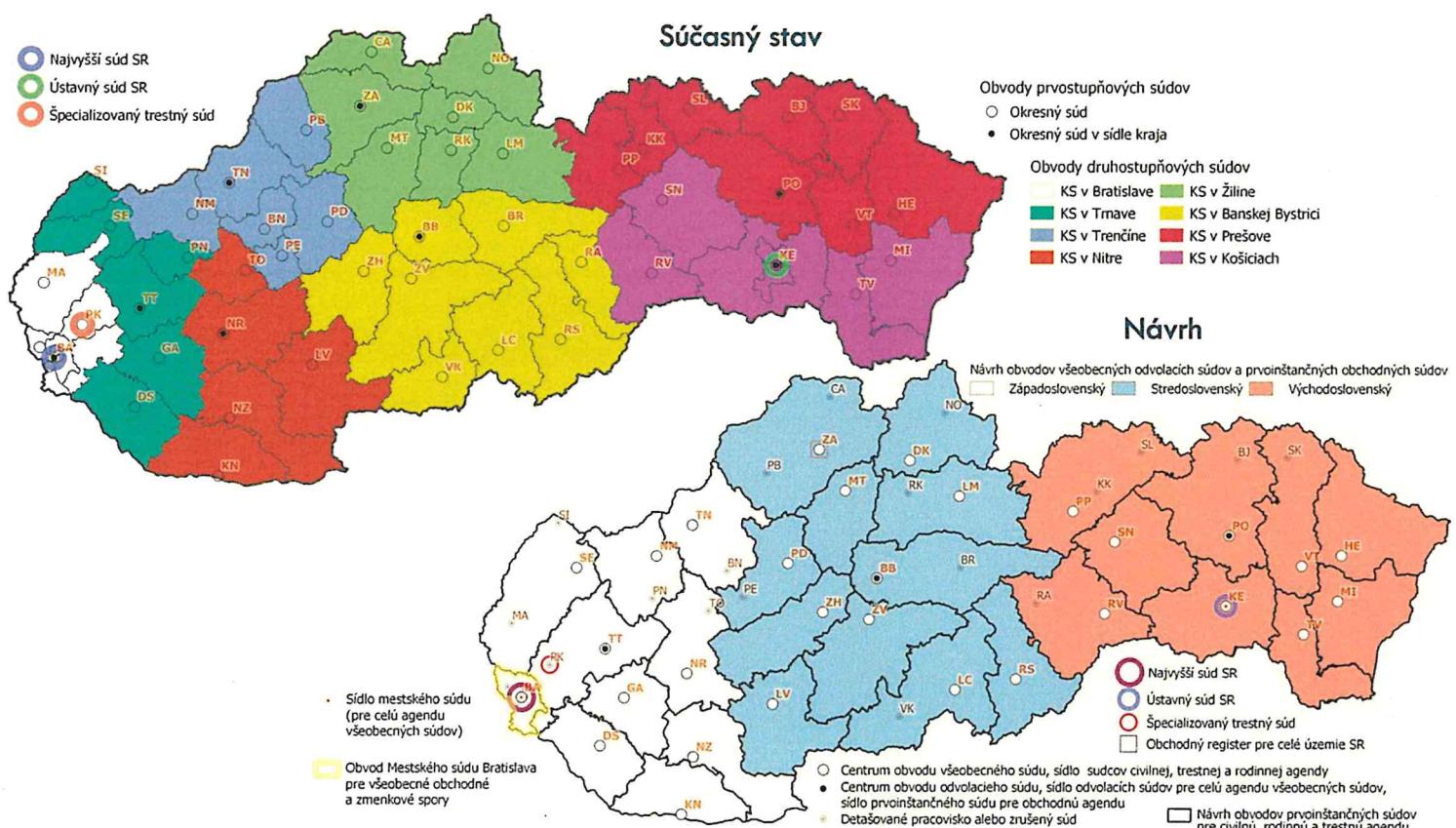
všetci zamestnanci súdov

Príloha 1: Zostročnené predstavenie návrhu reformy súdnej mapy

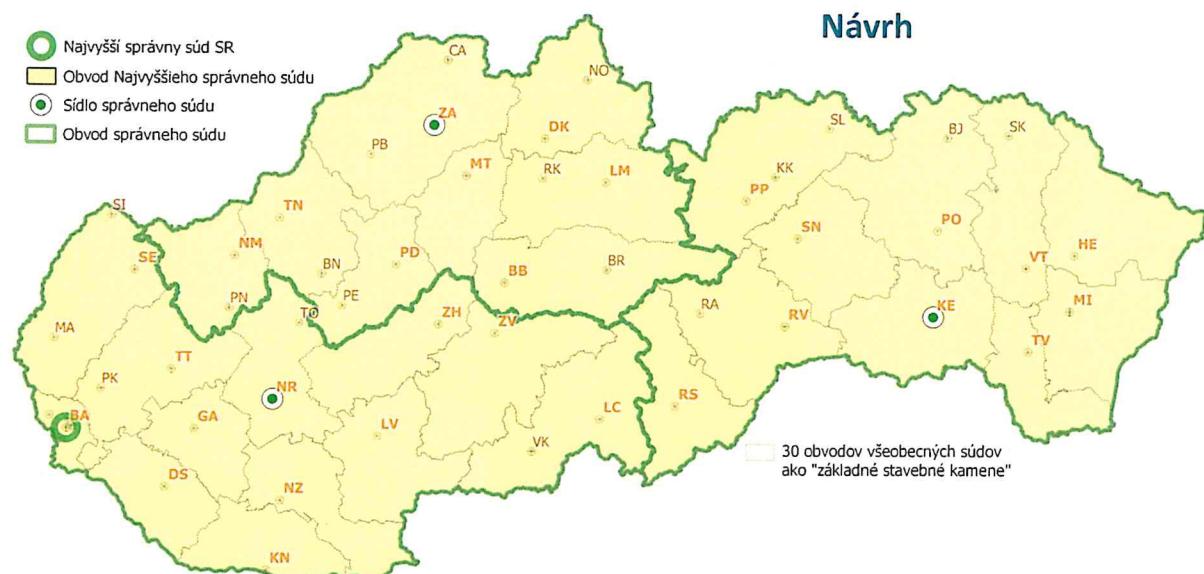
Reforma súdnej mapy je na jednej strane skutočne zásadnou, pretože vytvára dve sústavy súdov: súdy **všeobecného súdnictva**, od ktorých oddeluje a vytvára samostatnú sústavu súdov **správneho súdnictva**. Pri všeobecných súdoch zoštíľuje počet obvodov a im prislúchajúcich sídel prvostupňových súdov zo súčasných 54 na 30 (vrátane dvoch mestských súdov v Bratislave a v Košiciach) a počet obvodov a im prislúchajúcich sídel odvolacích súdov z 8 na 3. Vytvorením úplne novej samostatnej sústavy správnych súdov dôjde k zriadeniu 3 prvostupňových správnych súdov. Najvyšší správny súd SR bol už zriadený Ústavou SR od 01.01.2021. Navrhované sídla všeobecných a správnych prvostupňových a aj odvolacích súdov sú zakreslené v mapách 1 a 2 nižšie.

Hlavným kritériom reformy súdnej mapy je špecializácia súdcov, t.j. zabezpečiť minimálne troch špecializovaných súdcov/tri špecializované senáty v každej z hlavných súdnych agend (rodinná, civilná, trestná, obchodná a správna) v súdnom obvode. Faktorom, ktorý ovplyvnil prekreslenie súdnej mapy, je dlhodobo klesajúci vývoj nápadu vecí v SR (od r. 2013), reálna výkonnosť súdov a zároveň zvyšujúca sa náročnosť prípadov vyžadujúcich si komplexné znalosti súdcu v špecializovanej oblasti. **Pri klesajúcom nápade vecí na súdy v ostatnom období a podmienke špecializácie súdcov v hlavných súdnych agendách sa potrebe zväčšovať obvody súdov nedá vyhnúť.** A to možno docieliť reformou, na ktorú – si myslím – po diskusiách minimálne od roku 2017 dozrel čas.

Mapa 1: návrh súdnej mapy pre všeobecné súdnictvo

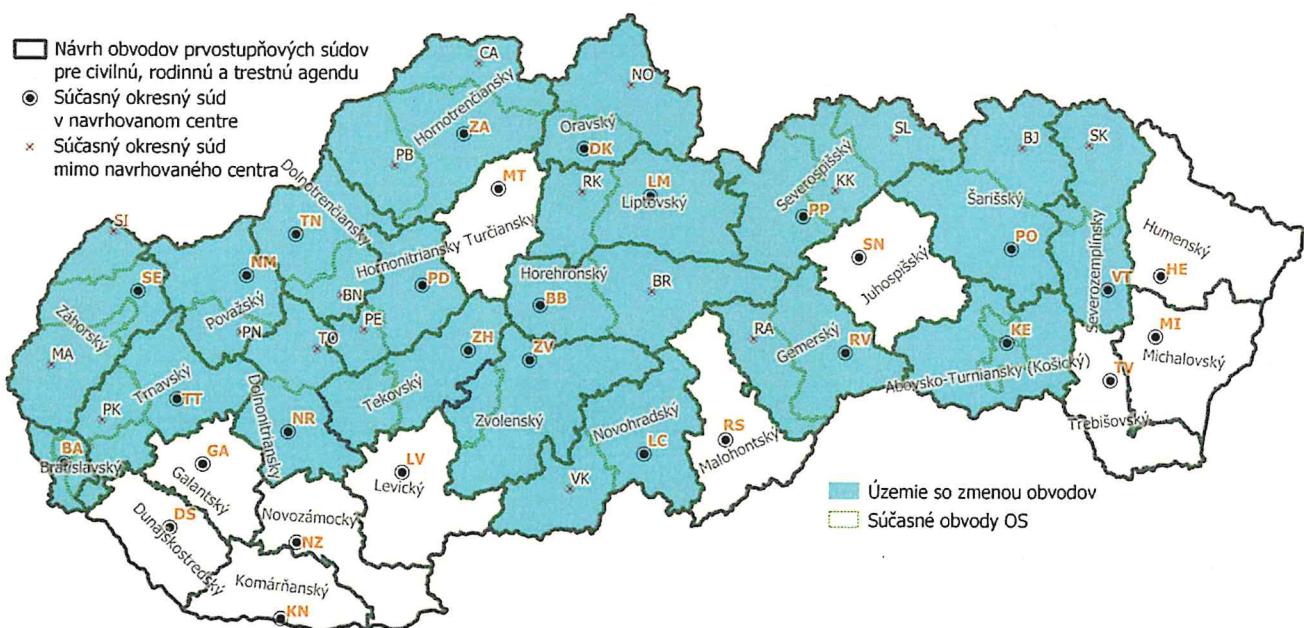

Mapa 2: návrh súdnej mapy pre správne súdnictvo

Návrh reformy súdnej mapy teda pracuje s kritériom minimálnej veľkosti súdneho obvodu, resp. súdu, kde musí byť pre účely špecializácie zabezpečený počet minimálne troch špecializovaných súdcov/senátov v každej z hlavných súdnych agend. Optimálna veľkosť súdneho obvodu, resp. súdu je tá, ktorá toto kritérium splní. Zmeny súdnych obvodov v novej súdnej mape sa preto nedotkli 11 súčasných prvostupňových súdnych obvodov. Dotkli sa však zvyšných 43 súčasných prvostupňových súdnych obvodov, kde kľúčové kritérium špecializácie bolo možné dosiahnuť len zlučovaním, a teda zväčšovaním súdnych obvodov na konečný počet 19 (pozri mapu 3). Zmeny sa dotkli aj všeobecných odvolacích súdov (pozri mapu 1). Zmeny sa nedotkli sídla a obvodu Najvyššieho súdu SR, Ústavného súdu SR, Špecializovaného trestného súdu (pozri mapu 1).

Mapa 3: prehľad obvodov prvostupňových všeobecných súdov, ktorých sa dotkli/nedotkli zmeny súdnej mapy

Návrh súdnej mapy nemení celkový počet súdcov, ani justičného personálu, s výnimkou správneho súdnictva, kde sa dokonca predpokladá nárast počtu súdcov aj personálu na novozriadených súdoch (požiadavka na 90 súdcov a k nim adekvátny počet personálu v súlade s platnou a navrhovanou právnou úpravou k verejnému obstarávaniu).

Čo sa týka **časového harmonogramu**, realizácia novej súdnej mapy prebehne v 2 fázach. Prvá fáza predstavuje vytvorenie legislatívneho rámca, ktorým sa zriadia nové súdne obvody a ich sídla (2021). V druhej fáze dôjde k začiatku výkonu súdnictva, t.j. prechodu výkonu súdnictva zo zanikajúcich súdov na nástupnícke súdy (1. júla 2022 pre všeobecné súdy a 1. apríla 2022 pre správne súdy). Najvyšší správny súd SR bol zriadený 1. januára 2021 a k začiatku výkonu súdnictva dôjde 1. augusta 2021 (detaily pozri na časovej osi nižšie).

Ako sa uvádzia vyššie, reforma je z pohľadu reorganizácie súdnej mapy zásadná vo svojom cieli a kritériu špecializácie. **Na druhej strane vytvára systém stabilizačných mechanizmov**, ktoré pri naplnení cieľa špecializácie súdcov nepredstavujú revolučné zmeny vo fyzickom usporiadanií nových súdnych obvodov. Ministerstvo má záujem na zachovaní budov súčasných súdov ako pracovísk navrhovaných sídelných súdov, bud' prechodne alebo natrvalo, podľa vyhodnotenia ich efektívnosti po uplynutí prechodného obdobia. Ministerstvo tiež **pripravuje opatrenia na finančnú motiváciu** súdcov a justičného personálu, ktoré by na prechodné obdobie formou finančných náhrad kompenzovali vplyvy reformy.

Príloha 2: Odkazy na stránky dokumenty k reforme súdnej mapy zverejnené na webovom sídle ministerstva

Hlavná stránka ministerstva: <https://www.justice.gov.sk/Stranky/Ministerstvo/Sudna-mapa.aspx>

Tematická podstránka venovaná reforme súdnej mapy: <http://web.ac-mssr.sk/sudna-mapa-otazky-a-odpovede/>

Vecný návrh reformy predstavený odbornej aj širšej verejnosti 9. novembra 2020: **Reforma súdnej mapy:**
http://web.ac-mssr.sk/wp-content/uploads/2020/sudna_mapa/Reforma_sudnej_mapy_na_citanie.pdf

Východiskový materiál pre spracovanie vecného zámeru reformy: **Odporúčania pre tvorbu novej súdnej mapy (verzia 3.0):**
http://web.ac-mssr.sk/wp-content/uploads/2020/sudna_mapa/nova_sudna_mapa_3_0_final.pdf

Implementácia reformy súdnej mapy: **Zmeny zákonov v kocke (harmonogram implementácie súdnej mapy):**
http://web.ac-mssr.sk/wp-content/uploads/2020/sudna_mapa/Su%CC%81dna%20mapa%20-%20Zmeny%20za%CC%81konov%20v%20kocke.pdf

Medzirezortné priponienkové konanie: **Aktuálne priponienkové konanie k návrhu zákona o sídlach a obvodoch súdov a o zmene a doplnení niektorých predpisov – LP/2020/587 (od 15.12.2020 do 01.03.2021)**
<https://www.slov-lex.sk/legislativne-procesy/SK/LP/2020/587>